

A folyók, az utak összekötnek

A múlt év végén nyilvánosságra került a Magyarország-Horvátország Határon Átnyúló Együttműködési Program (IPA) harmadik pályázati felhívására érkezett, elfogadott projektek listája. A 154 beérkezett pályázat közül csak 39-et fogadtak el. A társfinanszírozás együttes értéke eléri a 20,7 millió eurót. A tevékenységi területek szerint a legtöbb nyertes pályázat a kerékpárutak építéséhez kapcsolódik (10 949 751 euró), ezt követi a kulturális örökség tematikus útvonalak kialakítása (2 283 575 euró), majd a folyók menti aktív- és ökoturisztikai infrastruktúra fejlesztése (3 615 490 euró). A legtöbb nyertes pályázatot Osječko-baranjska županija (Eszék-Baranya megye) nyújtotta be, s ebben Baranya és Zala megye követte. A legnagyobb összegű támogatást tekintve azonban Baranyáé lett az első (6 959 593 euró), Eszék-Baranya megyét (6 140 763 euró) és Zala megyét (2 834 247 euró) megelőzve. A közös technikai titkárság néhány nagy pontszámot elért pályázatot tartaléklistára helyezett, melyek finanszírozására az ez évi kiegészítő támogatási eszközök révén adódik lehetőség. Újabb pályázati kiírás nem történik, az Európai Unió határon átnyúló programjainak megvalósítására majd csak a 2014-2020 közötti költségvetési ciklusban lesz lehetőség.

A Magyarország és Horvátország közötti határon átnyúló együttműködési programok hozzájárultak a horvát nemzetiségű közösségek által lakott határ menti térség fejlődéséhez is. Egynémely alkalommal az itt élők voltak a fejlesztések fő kedvezményezettei, partnerként vagy közvetlenül kapcsolódtak a programokba, rendezvényekbe, illetve különböző tevékenységekbe. Az IPA-program harmadik pályázati felhívása leginkább az infrastruktúra fejlesztésére fókuszált, így ebben az időszakban a horvát közösségnek valamelyest kisebb szerep jutott, ugyanakkor a beruházások megvalósítása ott történt, ahol ők is élnek, így számos esetben nyílt lehetőségük arra, hogy bekapcsolódjanak azokba. A harminckilenc sikeres projektből csak néhány fontosabbat emelünk ki, elsősorban azokat, amelyek a horvátok által nagyobb számban lakott településeken valósulnak meg.

Harkány

A „Kerékpárral a kultúrák útján Harkánytól Belišćeig” elnevezésű projekt keretében a helyi önkormányzat a projektpartner Belišće városvezetésével karöltve nyújtott be sikeres pályázatot. A projekt együttes értéke mintegy 577 000 euró. A jóváhagyott pénzeszközök kerékpárutak építésére használhatók fel. Nyelvtanfolyamot is szerveznek, a kerékpározással kapcsolatos fogalmak elsajátítására összpontosítva, valamint természetfestő és lekvárfőző műhelyeket is, hogy a határon túli partnerek megismerkedhessenek a környező tájjal, illetve a hagyományos receptekkel, szokásokkal.

Mohács

A „Határon átnyúló együttműködés a kerékpárút-infrastruktúra kiépítése céljából a Duna-Dráva térségben” című projekt, mely a horvát partnerekkel – Belišćével, Beli Manastirral, a Horvát Vízgazdálkodási Igazgatósággal (a Hrvatske vode-val) és Eszék-Baranya megyével – közös kerékpárutak kiépítését hivatott elősegíteni, ugyancsak nyert a pályázaton.

A projekt összértéke 1 675 000 euró, amely révén 12,6 km hosszú kerékpárút megvalósítására nyílik lehetőség.

Nagykanizsa

A város nyertes projektje, a „Kerékpárutak és kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése a Mura-Dráva természeti környezetben” ugyancsak kerékpárutak építését célozta meg 1 999 230 euró értékben. Együttműködő partnerei Zalakaros, Koprivnica és Muraköz megye (Međimurska županija).

Szentlőrinc

„Élje át, élvezze a kerékpározást a Dráva sík vidékén!” címet viseli a Verőce-Drávamente megye (Virovitičko-podravska županija) 2 115 972 eurós összértékű fejlesztése, amelyben Szentlőrinc, illetve a VIDRA – Verőce-Drávamente Megyei Regionális Fejlesztési Ügynökség a projektpartnere. A Janković család Kapela Dvor községbeli kastélyának helyreállítása, kerékpártúra útvonalak felújítása és megjelölése, a horvát média munkatársai számára a magyar kerékpárutak tanulmányozása céljából szervezett tanulmányút, a Kapela Dvor–Szentlőrinc közötti kerékpáros maraton szervezése, háromnyelvű (HR-ENG-HU), GPS-készülékek számára is hozzáférhető turisztikai térképek és útikalauzok elkészítése szerepel a tervzetben. Szentlőrinc résztvevője „A császári vasúttól a Szentlőrinc–Slatina–Našice térség fenntartható turisztikai fejlesztéséig” című projektnek is. Ebben Slatina városa, a szentlőrinci Brantner-Koncz Alapítvány, a helytörténeti múzeum Slatinan, valamint Našicen, a társult partnerek pedig Szentlőrinc, a Slatinai Turisztikai Közösség és a Našicei Helytörténeti Múzeum. A projekt összértéke 373 773 euró. Fő célja, hogy a közös kulturális örökséget, mint új turisztikai értéket vigye sikerre. E projekt a térség idegenforgalmi kínálatának javítását, a helyi múzeumok szerepének növelését, Szentlőrinc, Slatina és Našice – a XIX. század végén és a XX. század elején még fennállt – vasúti összeköttetését hivatott elősegíteni.

Dráva mente, Szentborbástól Tótújfaluig

A „Kerékpáros turizmus fejlesztése és népszerűsítése a Verőce-Drávamente megyében és Somogyban” elnevezésű projekt vezető partnere a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság, partnerei a VIDRA – Verőce-Drávamente Megyei Regionális Fejlesztési Ügynökség és az Eszéki Horvát Vízgazdálkodási Igazgatóság (Hrvatske vode Osijek). A projekt összértéke 1 634 192 euró, amelyet a Sopje–Noskovci közti Dráva menti töltés, a Megyei csatorna Terezino Polje–Vrbovka szakaszának és a Szentborbás és Tótújfalu között húzódó töltés rendezésére fordítanak. Mindezen túl 22 darab térképes tájékoztató-tábla kihelyezését, három kerékpáros pihenőhely kialakítását, 500 km hosszúságú kerékpárút 303 „barna” jelzőtáblával való ellátását is megvalósítják belőle, illetve bicikliutakat jelölő GPS-applikációkat dolgoznak ki okostelefonokhoz. Ötven-ötven horvát és magyar résztvevővel próbautakat is szerveznek. A projekt 20 hónap alatt valósul meg.

Pécs

A Pécs-Mecseki Borút Közhasznú Egyesület és a Mecseki Borrend Egyesület a „Szőlész-borász hagyományoktól a borturizmusig – határon átnyúló borutak kialakítása” című projektben Križevci együttműködő partnerei. A horvát város projektjében olyan borregyesületek s borutak vesznek részt, amelyek Pécs területén már hét éve működnek sikeresen, s így tudásuk, tapasztalatuk révén mintaként szolgálnak a Križevci, Kalnik és Sv. Petar Orehovec területén kialakítandó borutak számára. Az útvonal meghatározása és barna turisztikai jelzőtáblákkal történő kijelölése, a borút térképének elkészítése, a borutak műtárgyainak minőségi értékelésére a kategóriák megállapítására, a borház kialakítására hivatott rendszer kidolgozása jelenti a legfőbb feladatokat. Ezek mellett még néhány, a borturizmus térségbeli népszerűsítését szolgáló rendezvény (a szüreti napok, a pálinka és méz napjai, borversenyek) szerepel a tervek között. A DUNICOP-projekt keretein belül a Pécsi Tudományegyetem és az Eszéki Egyetem „Eszék-Pécs egyetemei együttműködésének szélesítése” címmel folytatják a jogi karaik közötti együttműködést. A projekt, melynek összértéke 223 160 euró, a térségi fejlesztést, az ökoturizmust és a környezetvédelmet kívánja szolgálni. A regionális fejlesztésekkel kapcsolatos kutatási témák kidolgozására,

majd azok eredményeinek – tanárok, asszisztensek, egyetemi hallgatók bevonásával – egy pécsi konferencián történő bemutatására vállalkoztak. A pécsi és az eszéki tanárok részvételével a két intézmény hallgatói számára az új jogi témákhoz kapcsolódó nemzetközi szemináriumokat is előkészítenek.

Nagyatád

A város projektpartner a „Turizmus határok nélkül – a Nagyatádra és Križevcibe látogatók számára információs központok fejlesztése” címet viselő fejlesztésekben, amelynek fő kedvezményezettje Križevci. A projekt összértéke 1 173 345 euró. Gerincét az idegenforgalmi infrastruktúra fejlesztése, illetve két meglévő, az információs központ céljaira szánt épület felújítása adja. Emellett még Križevci és Nagyatád vadászati, horgászati lehetőségeinek, sportjátékainak s más kulturális programjainak jobb reklámozását szolgáló terveket valósítanak meg. Ezeken túlmenően mindkét város némely különlegességét, illetve rejtett tartalékát is népszerűsíti: Nagyatád egészség-turisztikai programokat dolgoz ki, Križevci pedig a lovas turizmust fogja fejleszteni.

Villány, Siklós

„Magyar-horvát bortörténetek” a címe annak a projektnek, amelybe a híres villányi borvidék központja kapcsolódik be. A projektgazda a vele testvérkapcsolatot ápoló Orahovica, a partner pedig Ilok városa. Hozzájuk kapcsolódott még a VIDRA Fejlesztési Ügynökség, az Orahovicai Szőlő- és Gyümölcstermelők Egyesülete meg a Siklói Borászok Egyesülete. Az építési munkákon s a barna jelzőtáblák kihelyezésén kívül több kiemelkedő borrendezvény, illetve ezekhez kötődő promóciós tevékenység lebonyolítására kerül sor a határ mindkét oldalán.

Az említetteken túlmenően más olyan közhasznú szervezetek, közintézmények, fejlesztési ügynökségek és partnereik (pl. a Horvát Vízgazdálkodási Igazgatóság, Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság, Pannon Egyetem, Magyar Tudományos Akadémia, Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt., a Zalai Falvakért Egyesület, a Zala Zöld Szíve Egyesület) által megálmodott projektek is megvalósulnak. Valamennyien a turizmus fejlesztését és a kulturális örökség népszerűsítését szolgálják.

beta